

Azərbaycan Respublikası öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan dili cəmiyyətin ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi və mədəni həyatının bütün sahələrində daha geniş istifadə edilmiş və bəzən onun dövlət dili kimi maneəsiz inkişafı üçün münbit zəmin yaranmışdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında iştirak etmiş və 1995-ci ildə ümumxalq səsverməsi ilə qəbul edilmiş Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Dövlət dilinin təbii qaydalarının təkmilləşdirilməsi haqqında" 2001-ci il 18 iyun tarixli və "Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün təsis edilməsi haqqında" 2001-ci il 9 avqust tarixli fərmanları 2002-ci ildə qəbul edilmiş "Azərbaycan Respublikasının dövlət dili haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu dilimizin hüquqi statusunu, onun inkişafı, qorunması və inkişafı üçün zəruri olan tədbirləri müəyyənləşdirmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı haqqında" 2012-ci il 23 may tarixli, "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi haqqında" 2012-ci il 29 may tarixli, "Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın təsdiqlənməsi haqqında" 2013-cü il 9 aprel tarixli, "Azərbaycan dilinin elektron məkanda daha geniş istifadəsinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2018-2018-ci il 17 iyul tarixli qərarları, irəncənin "Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin yanında Terminologiya Komissiyası"nın təsdiqlənməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2012-ci il 26 noyabr tarixli Qərarı ana dilin dövlət qaydasının artırılması, dilçilik sahəsində fundamental və təbii araşdırmaların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması üçün ləvəli şərait yaratmışdır.

Müasir Azərbaycan dili müəmmə qrammatik quruluşa, zəngin lüğət tərkibinə və ifadə vasitələrinə malikdir. Bununla yanaşı, dilimizin hədudsuz imkanlarından yararlanma və düzgün istifadə edilməməsi halların hələ də kifayət qədər geniş yayılması, Televiziya və radio kanallarında, internet resurslarında, mətbuatda və reklamlarda və digər sahələrdə dilin normalarının kobudlaşdırılması, leksik və qrammatik qaydalara əməli edilməməsi, rəmziyyətindən istifadə olunması, cənab sözlər və ifadələrin yersiz istifadəsi, az qala adı hala çevrilmişdir. Bu sahədə hüquqi tənzimləmənin və daimi nəzarətin olmaması dil pozuntularının azaldılması və aradan qaldırılması istiqamətində təsiri tədbirlər görməyi imkan vermir.

Azərbaycan dilinin saflaşdırılmasının qorunması və dövlət dilində istifadənin daha da təkmilləşdirilməsini təmin etməklə yanaşı, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq

QƏRARA ALIRAM:

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1. Azərbaycan Respublikasının dövlət dilinin təbii qaydalarının nəzarət edilməsi, kütləvi informasiya vasitələrində, internet resurslarında və reklamlarda və digər sahələrdə dilin normalarının qorunması üçün təmin edilməsi dövlət büdcəsində maliyyə təminatı "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası yanında Monitoring Mərkəzi" publik hüquqi şəxs yaratsın;

2. "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dil Komissiyası" yanında Monitoring Mərkəzi (bundan sonra – Monitoring Mərkəzi) publik hüquqi şəxsinin "Publik hüquqi şəxslər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.2-ci maddəsinə qeyd edilən şərtlərinə həyata keçirsin;

3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası ilə birlikdə "Azərbaycan dilinin saflaşdırılmasının qorunması və dövlət dilində istifadənin daha da yaxşılaşdırılması" ilə bağlı Tədbirlər Planı"nın hazırlanması üçün bir ay müddətində təsdiq etsin;

4. Monitoring Mərkəzinin nizamnaməsini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla, iki ay müddətində təsdiq etsin;

5. Monitoring Mərkəzinin strukturunu, nişanını, sayını, ərazisini və hər hansı xərclər haqqında fonduunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla, iki ay müddətində təsdiq etsin;

6. Monitoring Mərkəzinin fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı müvafiq yer ayrılması və zəruri maddi-texniki təminat

m?s?l?l?rini h?ll etsin;

7. k?tl?vi informasiya vasit?l?rind?, internet resurslar?nda v? reklam da??y?c?lar?nda ?d?bi dil normalar?n?n pozulmas? hallar?n?n qar??s?n? almaq ?üçün qanunvericilik aktlar?nda d?yi?iklikl?r bar?d? t?klif?rini haz?rlay?b ?üç ay müdd?tind? Azərbaycan Respublikas?n?n Prezidentin? t?qdim etsin;

8. bu F?rmandan ir?li g?l?n dig?r m?s?l?l?ri h?ll etsin.

?lham ?liyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bak? ??h?ri, 1 noyabr 2018-ci il.